

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 12.5.2004
KOM(2004) 374 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Hvidbog om forsyningspligtydelser

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning	3
2.	Offentlige myndigheders ansvarsdeling i EU	4
2.1.	Et vigtigt aspekt af den europæiske model	4
2.2.	De offentlige myndigheders ansvar	5
2.3.	Ansvarsdeling mellem EU og medlemsstaterne	6
3.	Vejledende principper for Kommissionens tilgang.....	7
3.1.	Offentlig administration tæt på borgerne	7
3.2.	Opfyldelse af forsyningspligten på åbne og konkurrencedygtige markeder.....	7
3.3.	Sikring af samhørighed og universel adgang	8
3.4.	Bibeholdelse af et højt kvalitets- og sikkerhedsniveau	8
3.5.	Sikring af bruger- og forbrugerrettigheder.....	9
3.6.	Overvågning og evaluering af resultater.....	9
3.7.	Hensyn til forskelligartede forhold og tjenesteydelser.....	10
3.8.	Større åbenhed	11
3.9.	Større retssikkerhed	11
4.	Nye retningslinjer for en sammenhængende politik	11
4.1.	Plads til forskelligartethed inden for sammenhængende rammer	11
4.2.	Præcisering og forenkling af lovrammerne for kompensation for offentlige tjenesteforpligtelser	13
4.3.	Klare og gennemsigtige rammer for udvælgelsen af foretagender, der tildeles forsyningspligtigheder.....	15
4.4.	Fuld anerkendelse af social- og sundhedsvæsenets almene interesse	16
4.5.	Vurdering af resultater og evaluering af tjenesteydelser.....	18
4.6.	Revision af de sektorspecifikke politikker.....	19
4.7.	Overensstemmelse mellem Fællesskabets interne regler og den internationale handelspolitik.....	20
4.8.	Fremme af forsyningspligtigheder som led i udviklingssamarbejdet.....	21

BILAG

1. INDLEDNING

Spørgsmålet om, hvilken rolle Den Europæiske Union skal spille i udformningen af fremtidens forsyningspligtydelser¹, har i de senere år stået i centrum for debatten om den europæiske samfundsmodel. Velfungerende, tilgængelige og prismæssigt overkommelige forsyningspligtydelser af høj kvalitet er af største betydning for de europæiske borgeres livskvalitet, miljøet og de europæiske virksomheders konkurrenceevne. Derfor har Europa-Kommissionen vedtaget en grønbog om forsyningspligtydelser², der gav startskuddet til en bred offentlig høring om, hvordan man bedst muligt fremmer forsyningspligtydelser af høj kvalitet i EU. I grønbogen efterlyste Kommissionen kommentarer til EU's rolle generelt, når det gælder om at fastsætte de mål, som forsyningspligtydelser skal tjene, og om måden, hvorpå disse ydelser tilrettelægges, finansieres og evalueres.

Den debat, der blev sat i gang med grønbogen, blev mødt med betydelig interesse og hilst velkommen af mange interesserede parter. Kommissionen modtog næsten 300 bidrag fra en række forskellige respondenter, bl.a. fra mange af medlemsstaterne³. Kommissionen har udarbejdet en rapport om den offentlige høring, hvori de modtagne bidrag analyseres, og som danner baggrund for denne hvidbog⁴.

I hvidbogen beskriver Kommissionen, hvilke konklusioner den har draget af debatten, som Europa-Parlamentet opfordrede den til i sin beslutning om grønbogen af 14. januar 2004⁵.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg⁶ og Regionsudvalget⁷ har også gennemgået grønbogen og fremlagt deres synspunkter.

Forsyningspligtydelser var desuden genstand for en indgående debat i Konventet om Den Europæiske Unions Fremtid.

Endelig har Domstolen også undersøgt forskellige spørgsmål i forbindelse med tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, navnlig hvad angår deres finansiering, og har truffet en skelsættende afgørelse om kompensation for offentlig tjeneste⁸.

Debatten har bragt vidt forskellige synspunkter og indfaldsvinkler frem i lyset. Der er dog enighed om, at der skal være en harmonisk ligevægt mellem markedsmekanismer og offentlige forsyningspligter. Forsyningspligtydelserne og de betingelser, de leveres under, er også på EU-plan under konstant udvikling og vil

¹ Se definitioner på de anvendte udtryk i bilag 1

² KOM(2003) 270 af 21.5.2003

³ Bidragene kan konsulteres i deres fulde længde på Kommissionens websted:

⁴ http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/services_general_interest/comments/public_en.htm

Rapport om den offentlige høring om grønbogen om forsyningspligtydelser, arbejdsdokument fra Kommissionen, SEK(2004) 326 af 15.03.2004. Rapporten kan konsulteres på:

⁵ http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/services_general_interest

Europa-Parlamentets beslutning om grønbogen om forsyningspligtydelser af 14.1.2004 (T5-0018/2004)

⁶ Udtalelse om grønbogen om forsyningspligtydelser, EØSU 1607/2003 af 11.12.2003.

⁷ Regionsudvalgets udtalelse af 20. november 2003 om grønbogen om forsyningspligtydelser, CdR 149/2003 endelig

⁸ Dom af 24. juli 2003 i sagen C-280/00 Altmark Trans

fortsætte med at forandre sig. Kommissionens formål med denne hvidbog er ikke at afrunde den debat, der har udviklet sig på europæisk plan, men at bidrage til den løbende diskussion og føre den et skridt videre ved at fastlægge EU's rolle og en ramme, der kan sikre, at disse ydelser fungerer efter hensigten.

I hvidbogen beskriver Kommissionen, hvordan den vil sikre, at EU kan spille en positiv rolle i indsatsen for at udvikle forsyningspligtydelser af høj kvalitet, og fremlægger de vigtigste led i en strategi, som skal give alle borgere og virksomheder i EU adgang til ydelser af høj kvalitet og til en overkommelig pris. Hvidbogen fokuserer kun på nogle få af de centrale emner i debatten, da det vil være umuligt at behandle alle de spørgsmål, der blev taget op under den offentlige høring. Mere specifikke emner vil blive behandlet som led i de relevante politiske foranstaltninger.

2. OFFENTLIGE MYNDIGHEDERS ANSVARDELING I EU

Den offentlige debat om grønbogen har vist, at der er bred enighed om, at det er vigtigt at sikre de europæiske virksomheder adgang til forsyningspligtydelser af høj kvalitet. Fordelingen af opgaver og beføjelser mellem EU og medlemsstaterne indebærer, at EU og de offentlige myndigheder i medlemsstaterne deler ansvaret, men det er stadig op til medlemsstaterne at fastlægge, hvilke ydelser der skal leveres og hvordan.

2.1. Et vigtigt aspekt af den europæiske model

Debatten om grønbogen har med al tydelighed bekræftet, at forsyningspligtydelser spiller en vigtig rolle som en af grundpillerne i den europæiske samfundsmodel. Selv om nogle af deltagerne i debatten har haft vidt forskellige synspunkter og indfaldsvinkler, har høringen vist, at der hersker bred enighed om at sikre, at alle borgere og virksomheder i EU har adgang til forsyningspligtydelser af høj kvalitet og til en overkommelig pris. Den har også vist, at man i EU har en fælles opfattelse af begrebet forsyningspligtydelser, som afspejler EU's værdier og mål og bygger på en række fælles elementer, bl.a. forsyningspligt, kontinuitet, kvalitet, rimelige priser samt beskyttelse af brugere og forbrugere.

I EU har forsyningspligtydelser stadig afgørende betydning for den sociale og territoriale samhørighed og en konkurrencedygtig økonomi. Borgere og virksomheder kan med rette forvente at have adgang til prismæssigt overkommelige forsyningspligtydelser af høj kvalitet over hele EU. For EU's borgere er denne adgang et vigtigt aspekt af unionsborgerskabet og en nødvendighed for, at de kan drage fuld nytte af deres grundlæggende rettigheder. For virksomhederne er adgangen til forsyningspligtydelser af høj kvalitet en uundværlig forudsætning for et konkurrencedygtigt erhvervsklima. Tilgængelige og prismæssigt overkommelige forsyningspligtydelser af høj kvalitet, der opfylder forbrugernes og virksomhedernes behov, kan derfor i høj grad bidrage til at nå EU's strategiske mål om "at blive den mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi i verden, en økonomi, der kan skabe en holdbar økonomisk vækst med flere og bedre job og større social samhørighed"⁹.

⁹ Det Europæiske Råd i Lissabon den 23. og 24. marts 2000, formandskabets konklusioner, punkt 5. Se endvidere http://europa.eu.int/comm/lisbon_strategy/intro_en.html

Som Kommissionen påpegede i grønbogen, har forsyningspligtydelserne været medvirkende til, at EU har nået sine mål inden for en lang række politiske områder. Samtidig har EU's politiske foranstaltninger i høj grad bidraget til at forbedre kvaliteten, udvalget og effektiviteten af en række forsyningspligtydelser.

I overensstemmelse med principperne i artikel 16 i EF-traktaten¹⁰ og i artikel 36 i chartret om grundlæggende rettigheder¹¹ skal Kommissionen inden for dens kompetenceområde tage fuld højde for den særlige rolle, som forsyningspligtydelser spiller for de forskellige politikker og aktiviteter. Kommissionen skal sikre, at EU fortsætter med at yde et positivt bidrag til udviklingen af forsyningspligtydelser som led i den europæiske model, samtidig med at man respekterer medlemsstaternes forskellige traditioner, strukturer og forhold. I overensstemmelse med principperne om bedre lovgivning¹² kan dette mål bl.a. nås gennem forudgående konsekvensanalyser af større initiativer¹³ samt regelmæssige evalueringer af de relevante fællesskabspolitikker.

På dette afgørende trin i EU's udvikling vil der skulle rettes en særlig opmærksomhed mod udviklingen i de nye medlemsstater og deres specifikke behov, der navnlig er opstået i kølvandet på de sidste to årtiers økonomiske omstilling.

2.2. De offentlige myndigheders ansvar

Selv om leveringen af forsyningspligtydelser kan tilrettelægges i samarbejde med den private sektor eller overdrages til private eller offentlige foretagender, påhviler det stadig de offentlige myndigheder på det relevante plan at definere, hvad de forstår ved offentlige tjenesteforpligtelser, og hvordan de skal opfyldes. De relevante offentlige myndigheder har også ansvaret for at regulere markedet og at sikre, at operatørerne opfylder deres forsyningspligtgaver.

Under høringen om grønbogen blev det fremhævet, at for at sikre et konkurrencedygtigt indre marked skal de relevante offentlige myndigheder have bemyndigelse til at sørge for, at målsætningerne for den offentlige politik rent faktisk nås, og at de demokratiske valg respekteres, bl.a. med hensyn til kvalitetsniveau og de dermed forbundne omkostninger. Det er nødvendigt for de relevante offentlige myndigheder at have adgang til passende instrumenter og ekspertise. De nuværende sektorspecifikke EU-bestemmelser omfatter særlige retlige instrumenter og beføjelser, der sætter medlemsstaternes myndigheder i stand til at gennemføre de politiske målsætninger. Medlemsstaterne bør først og fremmest være opmærksomme

¹⁰ I artikel 16 hedder det, at "med forbehold af artikel 73, 86 og 87 og i betragtning af den plads, som tjenesteydelser af almen økonomisk interesse indtager i Unionens fælles værdinormer, og den rolle, som de spiller med henblik på at fremme social og territorial samhørighed, sørger Fællesskabet og medlemsstaterne inden for deres respektive kompetenceområde og inden for rammerne af denne traktats anvendelsesområde for, at sådanne tjenester ydes på grundlag af principper og vilkår, der gør det muligt for dem at opfylde deres opgaver"

¹¹ I artikel 36 hedder det, at "Unionen anerkender og respekterer adgangen til tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, som fastsat i medlemsstaternes lovgivning og praksis, i overensstemmelse med traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab med det formål at fremme social og territorial samhørighed i Unionen"

¹² Meddelelse fra Kommissionen: Styreformer i EU: Bedre lovgivning, KOM(2002) 275 endelig af 5.6.2002

¹³ Meddelelse fra Kommissionen om konsekvensanalyse, KOM(2002) 276 af 5.6.2002.

på, at tilsynsmyndighederne får stadig mere komplicerede opgaver, og sørge for, at de har adgang til alle de nødvendige instrumenter og ressourcer.

2.3. Ansvarsdeling mellem EU og medlemsstaterne

Som omtalt i Kommissionens grønbog giver traktaten Fællesskabet en række midler til at sikre, at brugerne har adgang til prismæssigt overkommelige forsyningspligtigheder af høj kvalitet i hele EU. Det er imidlertid hovedsagelig op til de relevante nationale, regionale og lokale myndigheder at definere, tilrettelægge, finansiere og overvåge forsyningspligtighederne.

Denne ansvarsdeling er baggrunden for artikel 16 i EF-traktaten, hvori det hedder, at Fællesskabet og medlemsstaterne inden for deres respektive kompetenceområde sørger for, at den førte politik sætter udbyderne af tjenesteydelser af almen økonomisk interesse i stand til at opfylde deres opgaver. Medlemsstaternes ret til at pålægge økonomiske aktører specifikke offentlige tjenesteforpligtelser og sørge for, at de bliver overholdt, anerkendes også indirekte i EF-traktatens artikel 86, stk. 2¹⁴.

I debatten om grønbogen var der bred enighed om, at EU ikke bør tilføres yderligere beføjelser på området for forsyningspligtigheder. Kommissionen er i princippet enig i denne analyse. Efter Kommissionens opfattelse har Fællesskabet på nuværende tidspunkt passende beføjelser, hvad angår forsyningspligtigheder, idet de er tilstrækkelige til at sikre den fortsatte eksistens og udvikling af velfungerende tjenester over hele EU.

Samtidig ser Kommissionen positivt på den ændring af den nuværende artikel 16 i EF-traktaten, der blev foreslået af Det Europæiske Konvent i artikel III-6 i udkastet til en forfatningstraktat. Artikel III-6 har følgende ordlyd:

"Med forbehold af artikel III-55, III-56 og III-136 og i betragtning af den plads, tjenesteydelser af almen økonomisk interesse indtager som ydelser, alle i Unionen tillægger værdi, og den rolle, de spiller for den sociale og territoriale samhørighed, sørger Unionen og medlemsstaterne inden for deres respektive kompetenceområder og inden for rammerne af forfatningens anvendelsesområde for, at sådanne tjenester ydes på grundlag af principper og vilkår, navnlig økonomiske og finansielle, der gør det muligt for dem at opfylde deres opgaver. Disse principper og vilkår fastlægges ved europæisk lov."

Når forfatningstraktaten er trådt i kraft, vil denne bestemmelse inden for EU's kompetenceområde og inden for rammerne af forfatningens anvendelsesområde danne et yderligere retsgrundlag for Fællesskabets indsats på området for tjenesteydelser af almen økonomisk interesse.

¹⁴

I artikel 86, stk. 2, hedder det, at "virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse (...) er underkastet denne traktats bestemmelser, navnlig konkurrencereglerne, i det omfang anvendelsen af disse bestemmelser ikke retligt eller faktisk hindrer opfyldelsen af de særlige opgaver, som er betroet dem. Udviklingen af samhandelen må ikke påvirkes i et sådant omfang, at det strider mod Fællesskabets interesse"

3. Vejledende principper for Kommissionens tilgang

Kommissionens tilgang bygger på en række principper, der går igen i Fællesskabets sektorpolitikker, og som kan belyses nærmere gennem resultaterne af debatten om grønbogen.

3.1. *Offentlig administration tæt på borgerne*

Det blev fremhævet under høringen, at forsyningspligtydelser bør tilrettelægges og reguleres så tæt på borgerne som muligt, og at nærhedsprincippet skal respekteres.

Kommissionen er fuldt klar over, at medlemsstaterne og de regionale og lokale myndigheder spiller en afgørende rolle på området for forsyningspligtydelser. Fællesskabet tager højde for denne rolle i sin politik for forsyningspligtydelser, der i overensstemmelse med nærhedsprincippet er baseret på mere eller mindre omfattende foranstaltninger og på brugen af forskellige typer instrumenter.

Kommissionen vil som hidtil, når det er nødvendigt, kun fremsætte forslag til sektorspecifikke bestemmelser på områder, der har en tydelig europæisk dimension, som f.eks. de store netværksindustrier, og hvor der er et klart behov for at fastlægge en europæisk definition på begrebet almen interesse. I en sådan fællesskabslovgivning vil der i almindelighed kun blive fastlagt rammebestemmelser, som medlemsstaterne kan gennemføre og præcisere i overensstemmelse med de forhold, der gør sig gældende i det enkelte land.

3.2. *Opfyldelse af forsyningspligten på åbne og konkurrencedygtige markeder*

Kommissionen er efter høringen stadig overbevist om, at målsætningen om et åbent og konkurrencedygtigt indre marked er fuldt forenelig med udviklingen af tilgængelige og prismæssigt overkommelige forsyningspligtydelser af høj kvalitet. Gennemførelsen af det indre marked har da også øget effektiviteten betydeligt, da priserne på en række forsyningspligtydelser er blevet mere rimelige. Dette har også øget udbuddet af tjenester, hvilket især er tydeligt i telekommunikations- og transportsektoren¹⁵.

I visse situationer vil indsatsen for at nå en national politisk målsætning imidlertid skulle koordineres med visse af Fællesskabets målsætninger. Disse situationer er behandlet i EF-traktatens artikel 86, stk. 2, hvoraf det fremgår, at tjenesteydelser af almen økonomisk interesse ikke er omfattet af traktatens bestemmelser, i det omfang dette er nødvendigt for at varetage en forsyningspligt opgave. Det vil sige, at det i henhold til EF-traktaten og på de betingelser, der er fastsat i artikel 86, stk. 2, i tilfælde af tvist er den faktiske udførelse af en forsyningspligt opgave, der har forrang frem for anvendelsen af traktatens bestemmelser¹⁶. Det er således selve opgaverne, der er beskyttet, og ikke måden, de udføres på. Denne traktatbestemmelse gør det dermed muligt at forene opfyldelsen af målsætningerne for den offentlige politik med gennemførelsen af konkurrencepolitikken i EU som helhed, navnlig hvad angår

¹⁵ Kommissionen vil foretage en nærmere vurdering i det kommende arbejdsdokument om udviklingen i resultaterne for netværksindustrier, der leverer forsyningspligtydelser ("Evolution of the performance of network industries providing services of general interest – Report 2004")

¹⁶ Anvendelsen af artikel 86, stk. 2, er nærmere beskrevet i Kommissionens meddelelse om forsyningspligtydelser i Europa (EFT C 17 af 19.1.2001, s. 4)

behovet for at sikre lige konkurrencevilkår for alle udbydere og bedst mulig udnyttelse af de offentlige midler.

3.3. *Sikring af samhørighed og universel adgang*

For at fremme den sociale og territoriale samhørighed i EU er det vigtigt at give alle borgere og virksomheder, uanset hvor de befinder sig, adgang til prismæssigt overkommelige forsyningspligtydelser af høj kvalitet og at mindske de ulemper, der er forbundet med at være bosiddende i de fjernest beliggende regioner. Kommissionen vil på samtlige politiske områder fremme og forbedre en effektiv adgang til forsyningspligtydelser for alle.

Forsyningspligt er i denne forbindelse et centralt begreb, som Fællesskabet har udviklet for at sikre en effektiv adgang til tjenester, der betragtes som væsentlige¹⁷. Med dette begreb fastslås det, at enhver har ret til at få adgang til bestemte væsentlige tjenester, og tjenesteudbydere pålægges pligt til at levere bestemte tjenester på bestemte betingelser, herunder fuldstændig geografisk dækning og rimelige priser. Forsyningspligt er et dynamisk og fleksibelt begreb, der har vist sig at udgøre et effektivt sikkerhedsnet for personer, der ellers ikke kunne få adgang til væsentlige tjenester. Det kan omdefineres med jævne mellemrum for at tilpasse det til den sociale, økonomiske og teknologiske udvikling. Med dette begreb kan man fastlægge fælles principper på fællesskabsplan, mens gennemførelsen af disse principper overlades til medlemsstaterne, så det bliver muligt at tage hensyn til det enkelte lands særlige forhold i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gennem sine strukturpolitiske foranstaltninger er Fællesskabet med til at forhindre, at sårbare sociale grupper eller regioner udelukkes fra de væsentlige tjenester¹⁸. Strukturfondene kan under overholdelse af visse kriterier anvendes til at medfinansiere investeringer i netværksinfrastruktur¹⁹. Desuden er Kommissionen gennem sin politik for transeuropæiske net med til at forbedre adgangen til transport-, energi- og kommunikationsnet i mere fjerntliggende områder og vil sørge for at koble de nye medlemsstater til de andre 15 medlemsstaters infrastruktur for at bibeholde et højt kvalitets- og sikkerhedsniveau. Under sit europæiske vækstinitiativ har Kommissionen udarbejdet et omfattende program for gennemførelsen af vigtige grænseoverskridende projekter inden for transport, energi og bredbåndskommunikationsnet²⁰.

3.4. *Bibeholdelse af et højt kvalitets- og sikkerhedsniveau*

Under den offentlige høring blev det fremhævet, hvor vigtigt det er at sikre et højt kvalitets- og sikkerhedsniveau. Kommissionen er enig i, at alle borgere og brugere bør have adgang til forsyningspligtydelser af høj kvalitet. Desuden må den fysiske sikkerhed sikres for forbrugere og brugere, alle personer, der deltager i produktion og

¹⁷ Se grønbogen om forsyningspligtydelser, KOM(2003) 270 af 21.5.2003, afsnit 50-54.

¹⁸ Et nyt partnerskab for samhørighed, Tredje rapport om den økonomiske og sociale samhørighed, KOM(2004) 107 af 18.2.2004

¹⁹ Se f.eks. Kommissionens arbejdsdokument vedrørende retningslinjer om kriterier og regler for gennemførelse af strukturfondenes støtte til elektronisk kommunikation, SEK(2003) 895.

²⁰ Kommissionens meddelelse: "Et europæisk vækstinitiativ - Investering i net og viden med henblik på vækst og beskæftigelse – Endelig rapport til Det Europæiske Råd" af 11.11.2003, KOM(2003) 690 endelig

levering af disse ydelser, og den almene offentlighed, og de skal beskyttes mod eventuelle trusler som terroristangreb og miljøkatastrofer. Endelig er leveringssikkerhed og navnlig forsyningsikkerhed et afgørende krav, der skal indgå i definitionen af forsyningspligt opgaver. De betingelser, der er knyttet til leveringen af tjenesteydelser, skal også kunne tilskynde operatørerne til at opretholde et tilstrækkeligt investeringsniveau på lang sigt. Kvalitet og forsyningsikkerhed medfører økonomiske omkostninger for samfundet, som bør stå i et passende forhold til de forventede fordele og være tilstrækkeligt gennemsigtige.

Desuden skal der i overensstemmelse med EU's politik for bæredygtig udvikling tages behørigt hensyn til forsyningspligt ydelsernes betydning for miljøbeskyttelse og de særlige forhold, der kendetegner de forsyningspligt ydelser, der er direkte knyttet til miljøområdet, som f.eks. vand- og affaldssektoren.

Kommissionen vil tage fuld højde for disse krav og sørge for, at Fællesskabets politikker bidrager til og gør det lettere at opretholde kvalitets- og sikkerhedsstandarder. Den vil endvidere overvåge udviklingen i sine regelmæssige evalueringer og sektorrapporter.

3.5. *Sikring af bruger- og forbrugerrettigheder*

Det fremgik af høringen om grønbogen, at der er bred enighed om, at forsyningspligt ydelserne bør tilrettelægges på en måde, der kan sikre, at brugerne og forbrugerne har flest mulige rettigheder. Kommissionen vil basere sin politik på de principper, der blev fastlagt i grønbogen og i meddelelsen fra september 2000 om forsyningspligt ydelser i Europa²¹.

Disse principper omfatter bl.a. adgang til tjenesteydelser, herunder til grænseoverskridende ydelser, på hele EU's område og for alle befolkningsgrupper, rimelige priser, herunder særlige ordninger for lavindkomstgrupper, fysisk sikkerhed og pålidelighed, kontinuitet, høj kvalitet, valgmuligheder, åbenhed og adgang til information fra udbydere og tilsynsmyndigheder.

Gennemførelsen af disse principper kræver generelt, at der findes uafhængige tilsynsmyndigheder med klart definerede beføjelser og pligter. Til disse hører sanktionsbeføjelser (redskaber til at overvåge gennemførelsen og håndhævelsen af forsyningspligt bestemmelser), og de bør omfatte bestemmelser om repræsentation af brugere og forbrugere og disses aktive medvirken ved fastlæggelse og evaluering af ydelserne, adgang til passende klageinstanser og kompensationsordninger samt en udviklingsklausul, der gør det muligt at tilpasse kravene til ændringer i brugernes og forbrugernes behov og ønsker og til den økonomiske og teknologiske udvikling. Tilsynsmyndighederne bør også overvåge udviklingen på markedet og stille data til rådighed for evalueringer.

3.6. *Overvågning og evaluering af resultater*

Set på baggrund af den offentlige høring er Kommissionen overbevist om, at en systematisk evaluering og overvågning er afgørende for at kunne opretholde og

²¹ KOM(2000) 580 af 20.9.2000 (EFT C 17 af 19.1.2001). Se navnlig afsnit 8 til 13.

udvikle tilgængelige, prismæssigt overkommelige og effektive forsyningspligtydelser af høj kvalitet i EU. Kommissionen erkender, at Fællesskabets institutioner ved hjælp af data indsamlet på nationalt plan har et særligt ansvar for at evaluere ydelser, der er omfattet af sektorspecifikke rammebestemmelser på fællesskabsplan. Fællesskabet bør imidlertid også overveje at foretage evalueringer på andre områder, hvis det i specifikke tilfælde kan fastslås, at dette vil være en fordel.

Kommissionen mener, at evalueringerne skal være flerdimensionale og omfatte alle de relevante retlige, økonomiske, sociale og miljømæssige aspekter, hvilket da også var det fremherskende synspunkt under den offentlige høring. Under alle omstændigheder skal der i evalueringen tages behørigt hensyn til de særlige kendetegn for den evaluerede sektor og de forskellige forhold, der gør sig gældende i de enkelte medlemsstater og deres regioner. Den bør være baseret på sammenlignelige data, der regelmæssigt indhentes fra medlemsstaterne og/eller nationale tilsynsmyndigheder.

3.7. Hensyn til forskelligartede forhold og tjenesteydelser

Høringen viste også, hvilke forskelle der er mellem de enkelte forsyningspligtydelser og mellem brugernes og forbrugernes særlige behov og præferencer som følge af forskellige økonomiske, sociale, geografiske og kulturelle forhold. Det blev også påpeget, at mange social- og sundhedsydelser er af personlig karakter, og at der derfor stilles helt andre krav end i netværksindustrierne. Det er desuden vigtigt at tage højde for den betydning, som den offentlige radio- og tv-virksomhed har for at opfylde det enkelte samfunds demokratiske, sociale og kulturelle behov²². Kommissionen er enig i disse synspunkter.

Fællesskabet må i sin politik på området for forsyningspligtydelser tage behørigt hensyn til den forskelligartethed, der kendetegner denne form for tjenesteydelser og de forhold, de ydes under. Dette betyder dog ikke, at Fællesskabet ikke skal sørge for, at der er konsekvens i tilgangen på tværs af de forskellige sektorer, eller at det ikke er nyttigt at fastlægge fælles begreber, der kan anvendes i flere sektorer.

I den forbindelse skal det bemærkes, at Kommissionens forslag til et direktiv om tjenesteydelser i det indre marked²³ kun omfatter tjenesteydelser, der er erhvervsvirksomhed. Det omfatter ikke forsyningspligtydelser af ikke-økonomisk interesse, men alene tjenesteydelser af almen økonomisk interesse. Desuden er visse former for virksomhed, som medlemsstaterne måske henregner til tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, ikke omfattet af forslaget anvendelsesområde, som f.eks. transport, eller undtaget fra oprindelseslandsprincippet, som f.eks. posttjenester og forsyning af elektricitet, gas og vand. Sidst, men ikke mindst, indeholder forslaget ikke krav om, at medlemsstaterne åbner deres tjenesteydelser af almen økonomisk interesse for konkurrence, og det berører heller ikke måden, de finansieres eller tilrettelægges på.

²² Se også protokollen om offentlig radio- og tv-virksomhed i medlemsstaterne, der blev knyttet som bilag til EF-traktaten ved Amsterdam-traktaten

²³ KOM(2004) 2 af 13.1.2004

3.8. *Større åbenhed*

Princippet om åbenhed er et nøglebegreb, når offentlige myndigheder udarbejder og gennemfører politiske foranstaltninger vedrørende forsyningspligtydelser. Det er en garanti for, at de offentlige myndigheder kan udføre deres opgaver, og at der kan træffes demokratiske valg, som bliver overholdt. Dette princip bør gælde for alle aspekter af leveringsprocessen og indgå i definitionen af forsyningspligtopgaver, tjenesteydelsernes tilrettelæggelse, finansiering og regulering samt deres tilvejebringelse og evaluering, herunder klagebehandling.

Fællesskabsbestemmelserne har allerede været med til at skabe større åbenhed om de forsyningspligtydelser, der leveres i EU. Kommissionen er fast besluttet på fortsat at øge denne åbenhed gennem alle de politiske foranstaltninger, den træffer vedrørende forsyningspligtydelser. Medlemsstaterne bør også sikre fuld åbenhed i gennemførelsen af fællesskabslovgivningen og andre relevante nationale bestemmelser.

3.9. *Større retssikkerhed*

Under høringen om grønbogen blev der gjort opmærksom på, at fællesskabsreglernes anvendelse på forsyningspligtydelser på visse områder ikke er tilstrækkelig tydelig. Der blev især peget på statsstøttereglernes anvendelse på finansiering af forsyningspligtydelser og reglerne om offentlige indkøb og tjenesteydelseskoncessioner. Situationen inden for social- og sundhedsvæsenet blev også nævnt.

Kommissionen er klar over, at det kan være kompliceret at anvende fællesskabslovgivningen på forsyningspligtydelser. Den vil derfor løbende forsøge at forbedre retssikkerheden på dette område, uden at dette berører retspraksis fra De Europæiske Fællesskabers Domstol og Retten i Første Instans. Som beskrevet nedenfor har Kommissionen allerede moderniseret de nuværende bestemmelser om offentlige indkøb og iværksat initiativer, der vedrører såvel statsstøtte som offentlig-private partnerskaber²⁴.

4. NYE RETNINGSLINJER FOR EN SAMMENHÆNGENDE POLITIK

4.1. **Plads til forskellighed inden for sammenhængende rammer**

Et af grønbogens centrale spørgsmål var, om der er behov for et rammedirektiv om forsyningspligtydelser. Meningerne var delte i den offentlige høring, og en række medlemsstater og Europa-Parlamentet er skeptiske i denne henseende. Det er derfor tvivlsomt, om et rammedirektiv vil være den mest hensigtsmæssige løsning på nuværende trin. Det blev heller ikke godtgjort under høringen, at horisontale rammer ville være mere effektive end den hidtidige sektorspecifikke tilgang.

Kommissionen mener derfor ikke, at det vil være hensigtsmæssigt at fremsætte et forslag på nuværende tidspunkt, men foretrækker at tage spørgsmålet op igen på et senere trin. I den forbindelse vil Kommissionen foretage en udvidet

²⁴

Se afsnit 4.2 og 4.3

konsekvensanalyse af eventuelle kommende lovforslag inden deres vedtagelse for at undersøge deres økonomiske, sociale og miljømæssige konsekvenser²⁵.

Hvad angår tidsplanen for en sådan fornyet undersøgelse, skal der også tages højde for, at der med den kommende ikrafttrædelse af forfatningstraktaten og den foreslåede artikel III-6 i forfatningen vil kunne foreligge et nyt retsgrundlag, som vil supplere de nuværende bestemmelser. Kommissionen finder derfor, at spørgsmålet bør tages op til fornyet overvejelse, når forfatningstraktaten er trådt i kraft.

Foreløbig vil Kommissionen som tommelfingerregel følge op på og videreudvikle sin sektorspecifikke tilgang ved om nødvendigt og hensigtsmæssigt at foreslå sektorspecifikke regler, som gør det muligt at tage hensyn til særlige krav og forhold i de enkelte sektorer. Uden at dette berører de nuværende sektorspecifikke fællesskabsregler, vil der imidlertid kunne overvejes en horisontal tilgang til en række specifikke spørgsmål, som f.eks. forbrugerinteresser, overvågning og evaluering af forsyningspligtydelser, anvendelsen af statsstøttere regler i forbindelse med økonomisk kompensation og strukturfondenes anvendelse til støtte af forsyningspligtydelser.

Selv om behovet for et rammeinstrument var et omstridt spørgsmål, var der i den offentlige høring bred enighed om, at Fællesskabets foranstaltninger på området for forsyningspligtydelser skal være konsekvente og sammenhængende. Samtidig blev det understreget, hvor vigtigt det er, at Fællesskabets politik respekterer og tager højde for de særlige kendetegn ved de forskellige tjenesteydelser og de forskellige forhold i de enkelte medlemsstater.

Kommissionen vil gøre en større indsats for at skabe fuld konsekvens i Fællesskabets politik på området for forsyningspligtydelser, og den vil i de kommende revisioner af de berørte sektorer sikre, at de sektorspecifikke politikker ligger på linje med den overordnede tilgang²⁶.

Desuden vil Kommissionen i 2005 foretage en ny vurdering af situationen på området for forsyningspligtydelser i EU og det eventuelle behov for horisontale foranstaltninger. Den vil inden udgangen af 2005 fremlægge en rapport om resultaterne heraf for Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget.

Kommissionen vil

- på ny undersøge, om der er mulighed og behov for en rammelov for forsyningspligtydelser, når forfatningstraktaten er trådt i kraft
- foretage en ny vurdering af situationen på området for forsyningspligtydelser og fremlægge en rapport inden udgangen af 2005.

Medlemsstaterne bør

- fortsætte moderniseringen af forsyningspligtydelserne på nationalt plan for at sikre, at alle borgere har adgang til kvalitetsydelser, der er afpasset efter deres behov og krav.

²⁵

Meddelelse fra Kommissionen om konsekvensanalyse, KOM(2002) 276 endelig af 5.6.2002.

²⁶

Se bilag 2

4.2. Præcisering og forenkling af lovrammerne for kompensation for offentlige tjenesteforpligtelser

Der er navnlig to områder – finansiering og indgåelse af kontrakter – hvor medlemsstaternes beføjelse til at fastlægge og udforme forsyningspligttopgaverne griber ind i fællesskabsretten. Dette afsnit vedrører finansiering, mens spørgsmålet om offentlige indkøb vil blive gennemgået i afsnit 4.3.

Princippet om, at medlemsstaterne har ret til at træffe politiske beslutninger om tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, gælder også for finansieringen af disse ydelser. Medlemsstaterne kan i vidt omfang selv beslutte, hvilke tjenesteydelser af almen økonomisk interesse der skal finansieres og hvordan. Blandt de finansieringsordninger, der anvendes i medlemsstaterne, kan nævnes direkte økonomisk støtte over statsbudgettet, særlige eller eksklusive rettigheder, bidrag fra markedsdeltagerne, takstudling og solidarisk finansiering. Medlemsstaterne kan i almindelighed frit vælge, hvilken finansieringsordning de vil anvende. Da der ikke er nogen harmonisering på fællesskabsplan, begrænses disse beføjelser hovedsageligt af kravet om, at den pågældende finansieringsordning ikke må forvride konkurrencen på det indre marked. I sin egenskab af traktatens vogter er det op til Kommissionen at sørge for, at denne regel overholdes til fordel for skatteborgerne og økonomien som helhed betragtet.

Det kan imidlertid være kompliceret at håndhæve denne regel i praksis. Det har f.eks. ikke altid stået klart, hvornår en kompensation for tjenesteydelser af almen økonomisk interesse rent faktisk er ensbetydende med statsstøtte. På samme vis kunne der, hvis det blev konstateret, at der var tale om statsstøtte, være tvivl om, hvornår denne støtte kunne anses for at være forenelig med det indre marked. Endelig kan den i traktaten anførte forpligtelse til officielt at underrette Kommissionen om planer om at bevilge eller ændre støtte udgøre en uforholdsmæssig stor administrativ byrde, når der er tale om relativt beskedne støttebeløb.

Den offentlige høring har bekræftet, at der er behov for større retssikkerhed og forudsigelighed med hensyn til anvendelsen af statsstøtteregler i forbindelse med kompensation for forsyningspligttydelser. Der blev især givet udtryk for dette behov på lokalt niveau i forbindelse med lokale tjenesteydelser. Domstolen har for nylig fastsat en række betingelser, der skal være til stede, for at tjenesteydelser af almen økonomisk interesse ikke udgør statsstøtte²⁷. Der er ikke desto mindre stadig behov for større retssikkerhed, og det er Kommissionens opgave at sørge for, at denne sikkerhed bliver så omfattende som muligt. Derfor foreslår Kommissionen en række initiativer.

For det første foreslår Kommissionen at vedtage en beslutning om, at forholdsvis begrænset offentlig støtte til foretagender, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, på visse betingelser kan anses for at være forenelig med det indre marked. Desuden bør denne støtte også være fritaget for kravet om forudgående underretning, hvis den står i et rimeligt forhold til de

²⁷

Dom af 24. juli 2003 i sag C-280/00, Altmark Trans, og dom af 24. november 2003 i forenede sager C-34/01-38/01, Enirisorse SpA

faktiske omkostninger ved tjenesteydelserne og ikke overstiger visse tærskler. Kommissionen foreslår, at det samme skal gælde for støtte til tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, der vedrører hospitaler og socialt boligbyggeri, uanset hvilke beløb der er tale om.

Kommissionens grundlæggende formål hermed er at fritage kompensationen til lokale udbydere af tjenesteydelser af almen økonomisk interesse fra kravet om forudgående underretning. Når tærsklerne er blevet fastlagt på grundlag af resultaterne af den nuværende høringsproces, vil forholdsvis begrænset offentlig støtte være forbundet med betydeligt større retssikkerhed.

Desuden foreslår Kommissionen at øge retssikkerheden i forbindelse med kompensation for tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, der overstiger ovennævnte tærskler – og som Kommissionen dermed vil skulle underrettes om – ved at vedtage en fællesskabsramme for, hvilke kriterier der skal lægges til grund for vurderingen af sådanne kompensationer.

Kommissionen vil desuden ændre direktiv 80/723/EØF om gennemskuelligheden af de økonomiske forbindelser mellem medlemsstaterne og de offentlige foretagender. Med denne ændring vil det blive specificeret, at direktivet finder anvendelse på kompensationer for forsyningspligtydelser, uanset hvordan de defineres i henhold til traktatens artikel 87. Hverken Kommissionens beslutning eller Fællesskabets rammer vil finde anvendelse på transportsektoren²⁸.

Endelig vil Kommissionen præcisere de betingelser, der ifølge Domstolens seneste retspraksis skal være til stede, for at kompensation kan anses for statsstøtte. Som ønsket i mange af de bemærkninger, der blev modtaget under den offentlige høring om grønbogen, vil dette også omfatte en yderligere præcisering af sondringen mellem økonomiske og ikke-økonomiske aktiviteter²⁹.

Alt i alt er der god udsigt til, at disse foranstaltninger, der er udformet på basis af omfattende høringer med interesserede parter, vil skabe størst mulig retssikkerhed og forudsigelighed for både operatørerne og de offentlige myndigheder. Kommissionen vil endvidere fortsat gå pragmatisk til værks, når den vurderer kompensationen for offentlige tjenesteforpligtelser, for at sikre at der fortsat kan leveres tilgængelige og prismæssigt overkommelige forsyningspligtydelser af høj kvalitet tæt på borgerne og i overensstemmelse med fælles grundlæggende bestemmelser.

²⁸ Beslutningen vil kunne finde anvendelse for visse søfartsforbindelser til øer, hvor den årlige trafik ikke overstiger en bestemt tærskel

²⁹ Se desuden Kommissionens meddelelse om forsyningspligtydelser i Europa, EFT C 17 af 19.1.2001, s. 4 (afsnit 28 til 30), og grønbogen om forsyningspligtydelser, KOM(2003) 270 af 21.5.2003, afsnit 43 til 45

Kommissionen vil

- inden juli 2005 vedtage en beslutning om anvendelsen af traktatens artikel 86 for statsstøtte i form af kompensation for forsyningspligtydelser, der ydes til visse foretagender, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almen økonomisk interesse
- inden juli 2005 vedtage en fællesskabsramme for statsstøtte i form af kompensation for forsyningspligtydelser
- inden juli 2005 vedtage en ændring af direktiv 80/723/EØF om gennemsækeligheden af de økonomiske forbindelser mellem medlemsstaterne og de offentlige foretagender
- inden juli 2005 præcisere, hvilke betingelser der skal være til stede, for at kompensationer for forsyningspligtydelser kan udgøre statsstøtte i henhold til artikel 87, stk. 1.

Medlemsstaterne bør

- bistå Kommissionen med at gennemføre de nye lovrammer, navnlig ved tydeligt at definere de offentlige tjenesteforpligtelser og anvende gennemsigtige kompensationsregler.

4.3. Klare og gennemsigtige rammer for udvælgelsen af foretagender, der tildeles forsyningspligtydelser

I princippet kan medlemsstaterne i høj grad selv bestemme, hvordan de vil tilrettelægge forsyningspligtydelserne. Da der ikke er nogen harmonisering på fællesskabsplan, kan de relevante offentlige myndigheder i medlemsstaterne i princippet frit beslutte, om de selv vil levere den pågældende forsyningspligtydelse, eller om de vil overdrage leveringen til en anden (offentlig eller privat) enhed³⁰. Men leverandører af tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, herunder interne tjenesteleverandører, er foretagender og derfor underlagt traktatens konkurrencebestemmelser³¹. I praksis gør medlemsstaterne i stigende grad brug af offentlig-private ordninger, som f.eks. DBFO-kontrakter (Design-Build-Finance-Operate contracts), koncessioner og oprettelse af selskaber med blandede ejerforhold, til at levere infrastrukturprojekter eller forsyningspligtydelser.

Under den offentlige høring blev der efterlyst større klarhed om en række af de fællesskabsregler, der finder anvendelse på sådanne ordninger, og navnlig hvad angår anvendelsesområde og indhold af de fællesskabsregler, som de offentlige myndigheder vil skulle overholde, når de overdrager en forsyningspligt opgave til en anden enhed.

³⁰ Med hensyn til indenlandsk lokal transport har Kommissionen forelagt et lovforslag, ifølge hvilket medlemsstaterne skal anvende koncessioner på trafik som offentlig service, jf. ændret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om medlemsstaternes håndtering af krav om offentlig service og indgåelse af kontrakter om offentlig service inden for personbefordring med jernbane og ad vej og indre vandveje, EFT C 151 E af 25.6.2002, s. 146

³¹ Se grønbogen om forsyningspligtydelser, KOM(2003) 270 af 21.5.2003, afsnit 79 til 83

For at tydeliggøre de gældende regler har Fællesskabet forsøgt at forenkle og præcisere direktiverne om offentlige indkøb³². De nye direktiver, som Europa-Parlamentet og Rådet vedtog i marts i år, skal gennemføres af alle medlemsstaterne inden januar 2006 og forventes at gøre det lettere for alle de berørte ordregivende myndigheder at opfylde deres gennemsigthedsforpligtelser i henhold til EF-traktaten.

For at undersøge, om der bør vedtages fællesskabslovgivning om f.eks. åbenhed i offentlige myndigheders tildeling af tjenesteydelseskoncessioner og andre former for samarbejde mellem den offentlige og den private sektor, har Kommissionen desuden for nylig vedtaget en grønbog om offentlig-private partnerskaber i Den Europæiske Union³³. Med grønbogen er der sat en bred høring i gang om indkøbsaspekterne i forbindelse med offentlig-private partnerskaber.

Kommissionen vil

- holde en offentlig høring om grønbogen om indkøbsaspekterne i forbindelse med offentlig-private partnerskaber
- fremlægge eventuelle forslag inden udgangen af 2004 på grundlag af resultaterne af den offentlige høring.

Medlemsstaterne bør

- sikre, at de nationale rammer for tildeling af kontrakter om offentlige tjenester bygger på gennemsigtige og ikke-diskriminerende regler.

4.4. Fuld anerkendelse af social- og sundhedsvæsenets almene interesse

Grønbogen om forsyningspligtigheder vakte betydelig interesse fra de berørte parter inden for socialvæsenet, herunder inden for sundhedsvæsen, langvarig pleje, social sikring, arbejdsformidling og socialt boligbyggeri. Socialydelser af almen interesse spiller en særlig rolle, da de udgør en integrerende del af den europæiske samfundsmodel. Social- og sundhedsydelser af almen interesse er baseret på princippet om solidaritet og koncentreret om de enkelte personer. De sikrer, at borgerne kan drage fuld fordel af deres grundlæggende rettigheder og et højt socialt sikringsniveau, og øger den sociale og territoriale samhørighed. Ved at levere, udvikle og modernisere disse ydelser bidrager man til at nå de mål, der blev fastsat af Det Europæiske Råd i Lissabon i marts 2000, og navnlig målet om at skabe en positiv sammenhæng mellem økonomiske, sociale og beskæftigelsesmæssige foranstaltninger. Den offentlige høring har vist, at udbyderne af socialydelser gerne vil iværksætte en moderniseringsproces, så de bedre kan tilpasse sig til ændringerne i de europæiske borgeres behov. De har imidlertid også givet udtryk for, at der er behov for større forudsigelighed og klarhed for at sikre en gnidningsløs udvikling af ydelserne, herunder i sundhedsvæsenet.

³² Direktiv 2004/18 af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter og direktiv 2004/17 af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester ("forsyningsvirksomhedsdirektivet"), EUT L 134 af 30.4.2004, s. 1 og s. 114

³³ Grønbog om offentlig-private partnerskaber og fællesskabslovgivningen om offentlige kontrakter og koncessioner, KOM(2004) 327 af 30.4.2004

Selv om det i princippet er op til medlemsstaterne at fastlægge opgaver og målsætninger inden for social- og sundhedsvæsenet, kan fællesskabsbestemmelserne have en indflydelse på, hvilke instrumenter der vælges til at levere og finansiere disse ydelser. Med en tydelig sondring mellem opgaver og instrumenter vil man kunne skabe større klarhed og modernisere disse ydelser i takt med udviklingen i brugernes behov, samtidig med at man bevarer deres særlige karakter i form af de specifikke krav, der stilles om bl.a. solidaritet, frivillighed og inddragelse af sårbare befolkningsgrupper. En tydeligere sondring vil navnlig give de medlemsstater, der leverer social- og sundhedsydelser på grundlag af markedsbaserede systemer, mulighed for at tage højde for de virkninger, som EU's konkurrencelovgivning kan få for dem. Det vil naturligvis stadig være et politisk valg for medlemsstaterne, om de vil gøre brug af sådanne systemer eller levere ydelserne direkte gennem skattefinansierede offentlige instanser.

Efter Kommissionens mening bør man gå systematisk til værks for at finde frem til og klarlægge de særlige træk, der kendetegner social- og sundhedsydelser af almen interesse, og indkredse de rammer, der finder anvendelse for dem, og som de kan moderniseres under. Denne tilgang vil blive beskrevet i en meddelelse om socialydelser af almen interesse, herunder sundhedsydelser, der vil blive vedtaget i løbet af 2005.

I denne meddelelse vil der blive gjort status over de fællesskabspolitikker, der har betydning for leveringen af social- og sundhedsydelser af almen interesse. Det vil også blive beskrevet, hvordan social- og sundhedsydelserne er tilrettelagt og fungerer i medlemsstaterne. Denne beskrivelse vil blive udarbejdet i tæt samarbejde med medlemsstaterne³⁴ og civilsamfundets organisationer.

I meddelelsen vil der også i overensstemmelse med Kommissionens generelle evalueringsprincipper blive fastlagt en ordning for regelmæssig vurdering og evaluering af de nationale rammebestemmelser for levering af socialydelser af almen interesse. I den forbindelse kan man gøre brug af de åbne koordinationsmetoder, der i dag anvendes på områderne social integration og sikring. Kommissionen har for nylig stillet forslag om en åben koordinationsmetode inden for sundhedspleje og langvarig pleje, der vil kunne fremme udvekslingen af god praksis inden for sundhedsvæsenet og understøtte de reformer, der iværksættes på området³⁵.

Kommissionen er også ved at foretage en opfølgning af overvejelserne på højt plan om patienternes mobilitet og den fremtidige udvikling inden for sundhedspleje og har i april 2004 vedtaget en meddelelse³⁶, hvori den erindrer om principperne i retspraksis fra De Europæiske Fællesskabers Domstol og lancerer en række initiativer vedrørende bl.a. udnyttelse af overskydende kapacitet og samarbejde om sundhedspleje på tværs af grænserne, udpegning af europæiske referencecentre og netværkssamarbejde blandt disse samt koordinering af vurderinger af nye

³⁴ Navnlig med Udvalget for Social Beskyttelse og den nyetablerede gruppe på højt plan vedrørende sundhedstjenesteydelser og lægebehandling

³⁵ Meddelelse fra Kommissionen om modernisering af socialsikringen med henblik på at udvikle en tilgængelig og varig sundhedspleje og langvarig pleje af høj kvalitet - understøttelse af de nationale strategier via den åbne koordinationsmetode, KOM(2004) 304 af 20.4.2004

³⁶ Meddelelse fra Kommissionen om opfølgning af processen for overvejelser på højt plan vedrørende patienternes mobilitet og den fremtidige udvikling inden for sundhedspleje i EU, KOM(2004) 301 af 20.4.2004

sundhedsteknologier. Ved den ledsagende afgørelse nedsættes der en gruppe på højt plan, der skal fremme medlemsstaternes samarbejde på dette område.

Kommissionen vil

- fremlægge en meddelelse om social- og sundhedsydelser af almen interesse i løbet af 2005
- fremme medlemsstaternes samarbejde om sundhedsydelser og lægebehandling med henblik på at sikre et højt sundhedsbeskyttelsesniveau i hele EU.

Medlemsstaterne bør

- øge samarbejdet om sundhedsydelser og lægebehandling med henblik på at sikre et højt sundhedsbeskyttelsesniveau i hele EU.

4.5. Vurdering af resultater og evaluering af tjenesteydelser

Den offentlige høring bekræftede Kommissionen i, hvor vigtigt det er at evaluere tjenesteydelserne på såvel EU-plan som nationalt plan for at kunne udvikle tilgængelige og prismæssigt overkommelige forsyningspligtydelser af høj kvalitet på et område, der er i konstant udvikling. Der var desuden bred enighed blandt bidragsyderne om, at en sådan evaluering ikke blot bør baseres på kriterier for økonomisk effektivitet, men også på bredere sociale, økonomiske og miljømæssige kriterier.

I de senere år har Kommissionen da også intensiveret sin evalueringsindsats inden for forsyningspligtydelser. Hvad angår netværksindustriene, omfatter Kommissionens evalueringsstrategi både regelmæssige sektorspecifikke og horisontale evalueringer, og den inddrager såvel de andre EU-institutioner og organer som interesserede parter³⁷. Eftersom Kommissionen først begyndte at foretage horisontale evalueringer i 2001 og vil fremlægge sin første rapport herom i 2004 på basis af de metoder, der blev fastlagt i 2002, vil det være hensigtsmæssigt at skaffe mere erfaring med denne proces, inden man begynder at overveje yderligere evalueringsordninger.

Samtidig bør man i højere grad inddrage alle de berørte parter. Kommissionen vil derfor undersøge, hvordan man kan ændre de nuværende metoder og procedurer, så alle de interesserede parter, herunder offentlige myndigheder, forbrugere, brugere, udbydere og ansatte, inddrages fuldt ud. Den vil også undersøge, om der er behov for ændringer med hensyn til at vurdere liberaliseringens konsekvenser for borgere, virksomheder og ansatte.

Det bør overvejes, hvordan den nuværende evalueringsindsats, der er specifikt koncentreret om forsyningspligtydelser, kan integreres bedre i Kommissionens mere generelle rapportering. Dette vil sikre en bredere og mere samlet tilgang til evalueringen af forsyningspligtydelser og dermed tilføre en virkelig merværdi uden at øge kravene til rapportering og statistikker for Fællesskabet, medlemsstaterne, foretagenderne og borgerne selv.

³⁷

Se endvidere Kommissionens meddelelse: Metodik til horisontal evaluering af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, KOM(2002) 331, endelig udg. af 18.6.2002

I den forbindelse er det vigtigt at sikre den fortsatte sammenhæng mellem de ovennævnte sektorspecifikke og horisontale evalueringer og den "gennemførelsespakke", der består af gennemførelsesrapporten om de overordnede retningslinjer for den økonomiske politik, den fælles rapport om beskæftigelsen og gennemførelsesrapporten om strategien for det indre marked, og som forelægges sammen med rapporten til Det Europæiske Råds forårsmøde.

Desuden kan evalueringen af forsyningspligtydelserne med fordel integreres i de analyser, som Kommissionen med jævne mellemrum foretager af en række af EU's politikområder. Dette vil især være relevant for tjenesteydelser på social- og sundhedsområdet.

Kommissionen vil i lyset af erfaringerne med de ændrede metoder gennemgå evalueringsordningerne, herunder deres anvendelsesområde, når den evaluerer den valgte tilgang i 2006, som det er fastsat i meddelelsen fra 18. juni 2002. I sin gennemgang vil Kommissionen også undersøge, om der er behov for yderligere foranstaltninger til at forbedre datatilgængeligheden og -kvaliteten, udvekslingen af oplysninger og god praksis samt inddragelsen af de interesserede parter.

Kommissionen vil

- fremlægge sin første horisontale evaluering af forsyningspligtydelserne på basis af sin evalueringsmetode i 2004
- gennemgå sine evalueringsordninger for forsyningspligtydelser i 2006.

Medlemsstaterne bør

- bistå Kommissionen med at udvikle og indføre evalueringsordninger
- overveje, om der bør udvikles evalueringsinstrumenter på nationalt, regionalt og lokalt plan.

4.6. Revision af de sektorspecifikke politikker

Fællesskabets sektorspecifikke lovgivning vedrører hovedsagelig de store netværksindustrier, som f.eks. telekommunikation, posttjenester, transport og energi, der har en tydelig transeuropæisk dimension. Efter Kommissionens opfattelse har den offentlige høring bekræftet denne tilgang. Med hensyn til vandsektoren vil Kommissionen inden udgangen af året offentliggøre resultaterne af sin vurdering³⁸.

Den offentlige høring bekræftede relevansen og vigtigheden af det sæt forpligtelser, som den nuværende sektorspecifikke fællesskabslovgivning bygger på, og som er beskrevet i grønbogen (forsyningspligt, kontinuitet, tjenestekvalitet, rimelige priser, beskyttelse af brugere og forbrugere, sikkerhed, adgang og sammenkobling). Kommissionen vil eventuelt foreslå at tilpasse disse forpligtelser på baggrund af de kommende sektorspecifikke revisioner.

Med hensyn til mediepluralisme blev det under den offentlige høring påpeget, at dette spørgsmål på nuværende tidspunkt bør overlades til medlemsstaterne på grund

³⁸

Strategien for det indre marked - Prioriteringer 2003-2006, KOM(2003) 238 af 7.5.2003.

af de store indbyrdes forskelle. Kommissionen er enig heri og kan konkludere, at der på nuværende tidspunkt ikke bør iværksættes et fællesskabsinitiativ om pluralisme. Kommissionen vil dog fortsat følge situationen nøje.

Med hensyn til de institutionelle reguleringsrammer blev det ofte fremhævet, at der er behov for et tættere samarbejde mellem Kommissionen og de nationale tilsynsmyndigheder. Kommissionen vil tilskynde til, at der etableres og udvikles et tæt samarbejde mellem tilsynsmyndighederne inden for de allerede eksisterende net³⁹. Kommissionen vil eventuelt fremsætte forslag til, hvordan man kan styrke lovrammerne for dette samarbejde.

Kommissionen vil tage hensyn til de ovennævnte synspunkter og alle andre resultater af den offentlige høring om grønbogen i de revisioner, der er planlagt i de forskellige sektorer.

Kommissionen vil

fremme samarbejdet mellem nationale tilsynsmyndigheder inden for de eksisterende net

tage hensyn til resultaterne af den offentlige høring om grønbogen i de revisioner, der allerede er planlagt i de forskellige sektorer, navnlig:

- revisionen af forsyningspligtens omfang, hvad angår elektronisk kommunikation (inden juli 2005)
- revisionen af lovpakken om elektronisk kommunikation (inden juli 2006)
- revisionen af direktivet om posttjenester (inden udgangen af 2006)
- revisionen af det indre marked for elektricitet (inden 1. januar 2006)
- revisionen af det indre marked for gas (inden 1. januar 2006)
- revisionen af direktivet om "fjernsyn uden grænser" (i begyndelsen af 2005)
- vurderingen af vandsektoren (inden udgangen af 2004)

(Se endvidere den ikke-udtømmende tabel i bilaget).

Medlemsstaterne bør

sikre, at alle de nuværende sektorspecifikke bestemmelser gennemføres og anvendes

sørge for, at de nationale tilsynsmyndigheder har de nødvendige instrumenter og ressourcer

bistå Kommissionen med at øge samarbejdet inden for tilsynsmyndighedernes eksisterende net.

4.7. Overensstemmelse mellem Fællesskabets interne regler og den internationale handelspolitik

Som det blev påpeget af Kommissionen i grønbogen, har de forpligtelser, som Fællesskabet har påtaget sig inden for rammerne af Verdenshandelsorganisationen (WTO) eller bilaterale aftaler, været fuldt ud i overensstemmelse med det indre markeds regler for forsyningspligtigheder og har indtil videre ikke skabt problemer for den praktiske tilrettelæggelse, levering og finansiering af disse ydelser. Det

³⁹

Se endvidere punkt 53–59 i bilaget til grønbogen om forsyningspligtigheder

samme er tilfældet for de nye forpligtelser, der er indgået under igangværende forhandlinger.

Den offentlige høring har vist, at der er et udbredt ønske om at sikre den fortsatte overensstemmelse mellem Fællesskabets interne lovgivningsgrundlag og de forpligtelser, som Fællesskabet og medlemsstaterne påtager sig under internationale handelsordninger, navnlig i WTO. Det forventes generelt, at internationale handelsaftaler ikke går videre end de holdninger, der fastlægges i EU-regi.

Kommissionen har i sin forvaltning af Fællesskabets handelspolitik forpligtet sig til at sikre denne overensstemmelse og regner i den forbindelse med opbakning fra medlemsstaterne og Europa-Parlamentet. Kommissionen vil derfor fortsat gøre fuld brug af de institutionelle rammer, der er fastlagt i EF-traktaten (artikel 133 og 300), og inddrage Europa-Parlamentet i udformningen af handelspolitikken på trods af dets begrænsede beføjelser i den henseende, som Kommissionen dog ser frem til bliver udvidet med udkastet til forfatningstraktaten. Kommissionen vil også fortsætte den regelmæssige dialog med civilsamfundet og sikre størst mulig åbenhed i handelsforhandlingerne, hvilket offentliggørelsen af Fællesskabets første udspil under de nuværende GATS-forhandlinger er et godt eksempel på.

Kommissionen vil

- fortsat sørge for, at de holdninger, som Fællesskabet indtager i internationale handelsforhandlinger, er i fuld overensstemmelse med EU's interne bestemmelser om forsyningspligtigheder.

Medlemsstaterne bør

- samarbejde med Kommissionen for at sikre, at de interne politiske holdninger ligger fuldt ud på linje med Fællesskabets handelspolitik.

4.8. Fremme af forsyningspligtigheder som led i udviklingssamarbejdet

Under høringen om grønbogen var der bred enighed om, at grundlæggende forsyningspligtigheder spiller en afgørende rolle for udviklingen i de fattigste lande. Det blev påpeget, at manglende investeringer gør det meget vanskeligt at forbedre disse tjenesteydelser i de fattigste lande. Kommissionen vil i overensstemmelse med henstillingerne i sin meddelelse om reformen af de statsejede virksomheder i udviklingslandene⁴⁰ fortsat bidrage til at skabe pålidelige forskriftsmæssige og institutionelle rammer i udviklingslandene, hvilket er en afgørende forudsætning for at øge investeringerne i og adgangen til finansiering af grundlæggende forsyningspligtigheder.

Et af formålene med EU's initiativer vedrørende vand og energi, der blev lanceret på verdensstopmødet om bæredygtig udvikling, er at bidrage til opnåelsen af millenniumudviklingsmålene ved at give de fattige adgang til moderne tjenesteydelser til overkommelige priser. Initiativerne inddrager medlemsstaterne og berørte parter fra civilsamfundet og den private sektor. De udformes i samarbejde med partnere i Afrika og andre regioner gennem en løbende dialog på basis af et

⁴⁰

Meddelelse fra Kommissionen - Reformen af de statsejede virksomheder i udviklingslandene med hovedvægten lagt på offentlige værker og anlæg: det nødvendige i, at alle muligheder vurderes (KOM(2003) 326 af 3.6.2003)

grundlæggende princip om ejerskab med det formål at iværksætte initiativer på nationalt og regionalt plan. Både initiativet vedrørende vand og energi tager sigte på institutionel kapacitetsopbygning, planlægning på tværs af sektorerne og markedsudvikling gennem målrettet fagligt samarbejde og et udvidet samarbejde med finansieringsinstitutterne.

Kommissionen vil

- **bistå udviklingslandene med at skabe pålidelige forskriftsmæssige og institutionelle rammer i udviklingslandene som en afgørende forudsætning for at øge investeringerne i og adgangen til finansiering af grundlæggende forsyningspligtydelser.**

BILAG 1 Definitioner og terminologi⁴¹

Terminologiske forskelle, semantisk forvirring og forskellige traditioner i medlemsstaterne har ført til mange misforståelser i diskussionerne på europæisk plan. I medlemsstaterne benyttes forskellige udtryk og definitioner i forbindelse med forsyningspligtydelser, hvilket afspejler deres forskellige historiske, økonomiske, kulturelle og politiske udvikling. I Fællesskabets terminologi søger man at tage hensyn til disse forskelle.

Forsyningspligtydelser

Udtrykket "*forsyningspligtydelser*" findes ikke i selve traktaten. I Fællesskabets praksis afledes det af udtrykket "*tjenesteydelser af almen økonomisk interesse*", som benyttes i traktaten. Det er bredere end udtrykket "*tjenesteydelser af almen økonomisk interesse*" og dækker både markedsmæssige og ikke-markedsmæssige tjenesteydelser, som de offentlige myndigheder klassificerer som værende af almen interesse og underlagt bestemte offentlige tjenesteforpligtelser.

Tjenesteydelser af almen økonomisk interesse

Udtrykket "*tjenesteydelser af almen økonomisk interesse*" anvendes i artikel 16 og artikel 86, stk. 2, i traktaten. Det defineres hverken i traktaten eller i den afledte ret. Men i forbindelse med Fællesskabets praksis hersker der bred enighed om, at udtrykket betegner tjenesteydelser af økonomisk art, som medlemsstaterne eller Fællesskabet underlægger specifikke offentlige tjenesteforpligtelser ud fra et kriterium om almen interesse. Begrebet tjenesteydelser af almen økonomisk interesse dækker således navnlig visse ydelser, der leveres af de store netværksindustrier som transport, postvæsen, energi og kommunikation. Men udtrykket dækker ligeledes alle andre økonomiske aktiviteter, der er underlagt offentlige tjenesteforpligtelser.

Ligesom i grønbogen fokuseres der i hvidbogen hovedsagelig, men ikke udelukkende, på spørgsmål vedrørende "*tjenesteydelser af almen økonomisk interesse*", idet der i selve traktaten især fokuseres på økonomiske aktiviteter. Udtrykket "*forsyningspligtydelser*" anvendes i hvidbogen kun, hvor der i teksten ligeledes henvises til ikke-økonomiske tjenesteydelser, eller hvor det ikke er nødvendigt at specificere, hvorvidt de pågældende tjenesteydelser er økonomiske eller ikke-økonomiske.

Offentlig tjeneste

Begreberne "*forsyningspligtydelser*" og "*tjenesteydelser af almen økonomisk interesse*" må ikke forveksles med begrebet "*offentlig tjeneste*". Dette udtryk er mindre præcist. Det kan have forskellige betydninger og kan derfor skabe forvirring. Udtrykket henviser undertiden til det forhold, at en tjenesteydelse tilbydes til den brede offentlighed, undertiden fokuseres der på, at en tjenesteydelse er blevet tildelt en specifik rolle i almenhedens interesse, og undertiden henvises der til ejerskabet eller statussen for det foretagende, der leverer den pågældende tjeneste⁴². Derfor anvendes dette udtryk ikke i denne hvidbog.

Offentlige tjenesteforpligtelser

Udtrykket "*offentlige tjenesteforpligtelser*" anvendes i denne hvidbog. Det henviser til specifikke krav, som de offentlige myndigheder pålægger tjenesteudbyderen for at sikre, at bestemte målsætninger af almen interesse opfyldes, f.eks. inden for luft-, bane- og vejtransport samt energi. Disse forpligtelser kan anvendes på fællesskabsplan samt på nationalt og regionalt plan.

⁴¹ Disse definitioner er baseret på definitionerne i grønbogen om forsyningspligtydelser, KOM(2003) 270 af 21.5.2004

⁴² Der hersker ofte forvirring mellem udtrykket "*offentlig tjeneste*" og udtrykket "*offentlig sektor*". Udtrykket "*offentlig sektor*" dækker alle offentlige myndigheder samt alle virksomheder, der kontrolleres af offentlige myndigheder

Offentligt foretagende

Udtrykket "*offentligt foretagende*" bruges normalt også til at definere ejerforholdet for den pågældende tjenesteudbyder. I henhold til traktaten kræves der streng neutralitet. I henhold til fællesskabsretten er det irrelevant, hvorvidt leverandører af forsyningspligtydelser er offentlige eller private; de er underlagt de samme rettigheder og forpligtelser.

BILAG 2: De vigtigste resultater af den offentlige høring⁴³

1. Vigtigheden af forsyningspligtydelser

- Der er bred enighed om den afgørende betydning af forsyningspligtydelser for de europæiske samfund. Det accepteres også generelt, at disse ydelser bør udbydes på en måde, som tager udgangspunkt i brugerne.
- Der er uenighed om forholdet mellem forsyningspligtydelser og markedsprincipper.

2. Den Europæiske Unions rolle

- Meningerne om behovet for en traktatændring er delte, men der er bred enighed om, at EU ikke skal tildeles yderligere beføjelser på området for forsyningspligtydelser.
- Ansvarsfordelingen mellem EU og medlemsstaterne er tilsyneladende klar. Der efterlyses dog klarere fællesskabsregler på nogle områder.
- Der er bred enighed om, at sektorspecifik regulering ikke må udvides til alle tjenesteydelser. Hvad angår etableringen af en specifik lovgivningsramme er meningerne delte i forbindelse med visse tjenesteydelser (vandforsyning, affaldshåndtering, lokal kollektiv trafik). Behovet for at tage hensyn til nogle sektors kendetegn fremhæves. Det gælder f.eks. sundhedssektoren.
- Der er bred enighed om, at der på nuværende tidspunkt ikke er behov for en europæisk tilsynsmyndighed. Net af nationale tilsynsmyndigheder, der koordineres på europæisk plan, er tilsyneladende den foretrukne løsning.

3. Sektorspecifik lovgivning og overordnede lovrammer

- Meningerne om behovet for en generel lovgivningsmæssig ramme er stadig delte. Der er dog enighed om det fortsatte behov for sektorspecifik lovgivning.
- Mange bidrag fremhæver fordelene ved de nuværende sektorspecifikke politikker. Andre understreger, at liberalisering har haft negative sociale og økonomiske konsekvenser.

4. Tjenesteydelser af økonomisk og ikke-økonomisk almen interesse

- Mange bidragsydere finder, at sontringen er vigtig. I flere bidrag efterlyses der dog andre kriterier end de økonomiske/ikke-økonomiske for at forbedre den retlige sikkerhed.
- Der er en vis interesse for en yderligere kortlægning af situationen for organisationer, der leverer sociale tjenesteydelser i henhold til fællesskabslovgivningen, og for beskyttelsen af ikke-økonomiske tjenesteydelser af almen interesse som en del af den europæiske sociale model, men der er bred enighed om, at EU ikke bør tilføres yderligere beføjelser på området for ikke-økonomiske tjenesteydelser.

⁴³

De følgende punkter er baseret på Kommissionens arbejdsdokument: Rapport om den offentlige høring om grønbogen om forsyningspligtydelser, SEK(2004) 326 af 15.3.2004

5. Et fælles sæt forpligtelser

- Menerne er delte med hensyn til behovet for og gennemførligheden af et fælles sæt af forpligtelser på fællesskabsplan. Mens nogle bidrag understreger behovet for at etablere forsyningspligt for hver enkelt sektor, hævder andre, at et fælles begreb er mere relevant og nødvendigt.
- Der er tilsyneladende bred enighed om, at regulering på fællesskabsplan skal fastlægge principper og målsætninger, og at medlemsstater skal kunne gennemføre og specificere reglerne i overensstemmelse med de specifikke situationer og særlige behov på nationalt og regionalt plan.
- Der er ingen enighed om den konkrete gennemførelse af krav i fællesskabslovgivningen eller indvirkningen af disse krav på den sociale og territoriale sammenhæng. Det anføres, at det er for tidligt at udtale sig, og at der skal gennemføres en mere detaljeret vurdering.
- Menerne om behovet for at indføre yderligere forpligtelser på fællesskabsplan er delte, ligesom de er delte med hensyn til behovet for at udvide de nuværende krav til at omfatte andre forsyningspligtydelser.

6. Sektorspecifikke forpligtelser

- Der er tilsyneladende kun beskeden støtte til indførelsen på fællesskabsplan af yderligere sektorspecifikke forpligtelser på nuværende tidspunkt. Det foreslås dog, at situationen for de forskellige sektorer overvåges nøje, navnlig med hensyn til forsyningssikkerhed. Forbedrede adgangs- og sammenkoblingsmuligheder efterlyses også i nogle sektorer.
- Der er ingen enighed med hensyn til åbning af vandsektoren på fællesskabsplan.
- Der er bred enighed om, at der på nuværende tidspunkt ikke bør iværksættes specifikke foranstaltninger på fællesskabsplan vedrørende mediepluralisme, og at beskyttelse af pluralisme bør overlades til medlemsstaterne.

7. Definition af forpligtelser og valg af organisation

- Nogle bidragydere fremhæver problemer i forbindelse med anvendelsen af Fællesskabets regler for offentlige indkøb og statsstøtte, som disse opleves af respondenterne. Præcisering af reglerne for koncessioner og offentlige/private partnerskaber efterlyses. I nogle bemærkninger nævnes også situationer, hvor hindringer for det indre marked skabes på nationalt plan.
- Der er bred enighed om, at yderligere harmonisering af forsyningspligtydelser på fællesskabsplan ikke er ønskelig.
- Mange bidragydere er interesserede i fleksibel og ikke-bureaukratisk udveksling af god praksis og benchmarking med hensyn til tilrettelæggelse af forsyningspligtydelser.

8. Finansiering af forsyningspligtydelser

- Der er et stort krav om præcisering og forenkling af de regler, der gælder for finansiering af forsyningspligtydelser, navnlig med hensyn til statsstøtte. EF-Domstolens nylige dom i Altmark-sagen opfattes som positiv, men utilstrækkelig.
- Der er også bred enighed om, at medlemsstaterne stadig skal kunne fastlægge den mest velegnede metode til finansiering af forsyningspligtydelser, så længe konkurrencevilkårene ikke fordrejes unødigt.

9. Evaluering af forsyningspligtydelser

Mens meningerne om den **overordnede betydning** af evaluering er delte, er der bred enighed om, at evaluering bør være mere omfattende og tage udgangspunkt i politiske, sociale, økonomiske og miljømæssige kriterier.

- Der er ikke enighed om omfanget af de tjenester, der skal evalueres, eller om de nødvendige proceduremæssige og institutionelle arrangementer.

10. Den internationale dimension

- Det er et klart krav, at de holdninger, Fællesskabet giver udtryk for under internationale handelsforhandlinger, skal være i fuld overensstemmelse med EU's interne lovgivning.
- I flere bemærkninger efterlyses yderligere information og åbenhed om de internationale handelsforhandlinger.
- De grundlæggende forsyningspligtydelsers afgørende betydning for udviklingen af de fattigste lande anerkendes bredt. Adgang til finansiering og tiltrækning af udenlandske investeringer udpeges som de største problemer.

BILAG 3: OVERSIGT OVER DE VIGTIGSTE SEKTORSPECIFIKKE REVISIONER

Elektronisk kommunikation

- Revision af eEurope-handlingsplanen inden juni 2004
- Revision af bestemmelserne om kabel-tv-net i Kommissionens direktiv 2002/77/EF inden udgangen af 2004
- Revision af forsyningspligtens omfang i henhold til forsyningspligtdirektivet 2002/22/EF inden juli 2005
- Revision af lovpakken om elektronisk kommunikation inden juli 2006

Posttjenester

- Rapport om anvendelsen af direktivet om posttjenester inden udgangen af 2004 og derefter hvert andet år
- Rapport inden udgangen af 2006 på basis af en prospektiv undersøgelse af forsyningspligtens indvirkning på realiseringen af det indre marked for posttjenester i 2009. Forslag, der enten bekræfter, at det indre marked for posttjenester skal være fuldt realiseret i 2009, eller som fastsætter eventuelle andre trin på grundlag af undersøgelsens konklusioner

Elektricitet

- Årlige rapporter om anvendelsen af direktiv 2003/54/EF, herunder en rapport hvert andet år om offentlige tjenesteforpligtelser
- Udførlig situationsrapport om etableringen af det indre marked for elektricitet inden 1. januar 2006. Eventuelle forslag til Europa-Parlamentet og Rådet om sikring af høje standarder for offentlige tjenesteydelser
- Rapport om gennemførelsen af forordning (EF) nr. 1228/2003 om netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling inden juli 2006
- Eventuelle forslag til Europa-Parlamentet og Rådet med henblik på at sikre distributionssystemoperatørernes fulde og effektive uafhængighed inden 1. juli 2007. Disse forslag kan om nødvendigt også omfatte spørgsmål som markedsdominans, markedskoncentration og aggressiv eller konkurrencebegrænsende adfærd

Gas

- Årlige rapporter om anvendelsen af direktiv 2003/55/EF, herunder en rapport hvert andet år om offentlige tjenesteforpligtelser
- Udførlig situationsrapport om etableringen af det indre marked for gas inden 1. januar 2006. Eventuelle forslag til Europa-Parlamentet og Rådet om sikring af høje standarder for offentlige tjenesteydelser
- Eventuelle forslag til Europa-Parlamentet og Rådet med henblik på at sikre distributionssystemoperatørernes fulde og effektive uafhængighed inden 1. juli 2007. Disse forslag kan om nødvendigt også omfatte spørgsmål som markedsdominans, markedskoncentration og aggressiv eller konkurrencebegrænsende adfærd

Vand

- Fremlæggelse af resultaterne af Kommissionens vurdering af vandsektoren inden udgangen af 2004

Transport

- 2004: Europa-Parlamentets og Rådets vedtagelse af den anden jernbanepakke, der for øjeblikket behandles efter forligsproceduren
- Europa-Parlamentets og Rådets vedtagelse af den tredje jernbanepakke inden udgangen af 2004
- Europa-Parlamentets og Rådets vedtagelse af den foreslåede forordning vedrørende krav om offentlig service og indgåelse af kontrakter om offentlig service inden for personbefordring med jernbane og ad vej og indre vandveje inden udgangen af 2004

Radio- og tv-virksomhed

- Rapport om anvendelsen af direktivet om "fjernsyn uden grænser", eventuelt ledsaget af lovforslag, i begyndelsen af 2005